

1900-tallets stedsegrønne kirkegård

På tærsklen til år 1900 var kirkegårdene stadig et græsbegroet landskab, hvor store gravmonumenter lå side om side med tueformede grave uden mindesmærker.

Forskellen imellem rig og fattig bar stadig et synligt præg på kirkegårdene og det var ikke almindeligt, at mindre bemidlede mennesker fik en gravsten. Det ses f.eks. i digterens Jeppe Aakjærs sang om Jens Vejmand fra 1905: *»Der står på kirkegården et gammelt frønnet bræt, det hælder slemt til siden, og malingen er slet. Det er såmænd Jens Vejmands. Hans liv var fuldt af sten, men på hans grav – i døden, man gav ham aldrig én«* (FHS 498). Jens Vejmands nyere gravmæle kan for øvrigt ses på Tjørning kirkegård.

Den nordeuropæiske stedsegrønne kirkegårdstradition kom frem i første

1900-tallets
traditionelle kirkegård

halvdel af 1900-tallet og kulminerede i 1950'erne. I takt med den øgede økonomiske velstand, den sociale samfundsudvikling og stigende interesse for det funktionelle blev mange kirkegårde opdelt i små familieparceller med snorlige gravstedsrækker og hækomkransede gravsteder. Det var landskabsarkitekternes forsøg på at imødekomme tidsånden med et fælles lighedspræg og en stilren atmo-

sfære på kirkegårdene. Man ønskede et »privat rum« på det fælles sted. Husmænd, fiskere og arbejdere lod sig inspirere af de velstående familiers gravstedsindretninger.

I samme periode skabtes en ny mode med de stedsegrønne planter som symbol på »udødelighed«, fordi de står grønne hele året rundt. Specielt

Fortsættes side 2

SOGNEPRÆST

Christian Kjær Bjerre
Kirkevej 11, Haderup
Tlf. 97 45 20 10 · chkb@km.dk
Mandag er fast fridag
(For flere præster – se næste side)

GRAVER, HADERUP

Hans Tølbøl
Tlf. 97 45 28 60 · 23 45 61 26

GRAVER, FELDBORG

Aksel Lynge Andersen
Mobil 61 74 02 96

ORGANIST

Natalia Jespersen
Tlf. 61 75 19 11

FORMAND, HADERUP

Britta Høj Andersen
Tlf. 21 43 01 80
britta.falkevej17@mail.dk

FORMAND, FELDBORG

Jens Chr. Troelsen
Tlf. 97 45 42 84

tujaplanten, også kaldet livstræ, blev udbredt på mange kirkegårde.

Mindestene

Gravstenen eller rettere, mindestenen, er slægtens sidste visitkort og et billedligt vidne om taknemmelighed mod livet.

I påskeevangeliet hører man om stenen, som var væltet bort fra graven, og i troen på opstandelsens budskab placeres gravstenen midt imellem død og liv - døden i graven og det evige liv i himlen.

Gravstenene har altid været præget af samtidens modeidealer. Det enkle hvide kors var meget brugt hos Indre Mission, og grundtvigske vækkelser satte deres præg på naturgravsten med forskellige figurer, symboler og salmevers. Gravstene fik datoer for fødsel og død med lodrette hug i tiden for begyndelsen og enden. Mindet kom i fokus med tanke på familien, historien og naturen.

Fællesgrave

Danmarks første askefællesgrav blev indviet på Bispebjerg kirkegård i

Nye kirkegårdsformer vinder frem

1926. Ønsket om anonymitet i døden kulminerede i 1970'erne. De ukendtes grave fra middelalderens græsgroede kirkegårdslandskab fik en ny renæssance om end med andet kul-

turelt motiv. Anonymiteten kom på mode for en tid.

Mange pårørende efterlyste et alternativ til de anonymes grave, og siden er fællesgraven med en mindeplade i

græsset blevet den foretrukne gravstedsform på mange kirkegårde.

Mangfoldighed

Mangfoldighed og individualitet er kendetegnet på de fleste kirkegårde hen imod årtusindeskiftet. I en slående kontrast anlægges forskellige gravstedsformer, som også er et samtidsbillede på individualitetens tidsalder. Ligbrændingens hastigt stigende popularitet har givet mulighed for nytænkning i kirkegårdsindretning.

Menneskets optagelse i naturens kredsløb træder frem på skovkirkegårdene og på de tæppedannende grønne græsflader. Kistebegravelserne og de traditionelle gravsteder med stedsegrønne buske opleves som et fastfrosset tidsbillede, hvor mindets taknemmelighed står mejslet i sten.

Kirkegårdens stisystemer med dets perlestensbelægnings fra 1970'erne fører de besøgende rundt i en tidslomme, hvor fortiden hilser nutiden velkommen og til kirkeklokkens bedeslag imødegår en ny dag.

*Kilde til artiklerne:
Jacob Ellebæk Richardy*

Haderup og Feldborg sogne er del af et fællespastorat med Sunds, Grove, Simmelkær og Ilskov sogne. Sognene har fælles kordegn og fire præster med hvert sit distrikt. Det er Christian Kjær Bjerre (se forsiden), som er den primære præst i Haderup og Feldborg sogne.

Øvrige præster i pastoratet:

Sognepræst (Kbf.)
Asbjørn Munk Hyldgaard
Strandvejen 1, 7541 Sunds
Tlf. 30 30 28 66 – ahy@km.dk

Sognepræst Anne Linde Førgaard
Tlf. 30 30 08 82 – anl@km.dk

Sognepræst Sigrid Marcussen
Tlf. 51 64 23 10 – sima@km.dk

Kordegn

Lone Finnerup
Nørrevang 45, 7541 Sunds
Tlf. 97 14 29 82 – lfi@km.dk

Se mere om de andre sogne på

www.sundskirke.dk
www.sogn.dk/grove
www.sogn.dk/simmelkær
www.sogn.dk/ilskov

Baby-salmesang kommer igen til efteråret!

Hold øje med kirkebladet, der udkommer i september.

Byfestgudstjeneste i Jens Jensens Anlæg

Friluftsgudstjeneste **søndag den 20. august**
i Jens Jensens Anlæg ved talerstolen.

Der bliver serveret kaffe og rundstykker fra kl. 10.00.
Gudstjenesten starter kl. 11.00.

Arrangører:
Borgerforeningen og
Menighedsrådet i Haderup

Friluftsgudstjeneste i Feldborg

Søndag d. 27. august kl. 11.00 ved
»Grillhytten« på legepladsen

Bagefter er der **gratis frokost.**

Tilmelding til Karen Merete senest den
19. august på tlf. 97 45 41 80 / 61 31 22 75.

Arr.: Feldborg Menighedsråd

HADERUP IM

Formand: Karl Henrik Laursen,
tlf. 97 45 61 97

**HADERUP-
FELDBORG
BIBELKREDS**

Kontakt:
Anna Marie Troelsen,
tlf. 24 20 27 88

FDF

Hver tirsdag kl. 17-18.15
(tumlige) og kl. 18.30-20
(pilte, væbnere og seniorer)

Kredsledere:

Thomas Bakbo Laursen,
tlf. 23 96 88 29,
thomas_bakbo@hotmail.com
Thomas Frydendal Nielsen,
tlf. 61 69 89 07,
thomas.fdf@gmail.com

Formand: Jimmy Yde Majgaard,
tlf. 30 22 29 29

www.fdf.dk/haderup-feldborg

G U D S T J E N E S T E R

JUNI	KIRKEÅRET	HADERUP KIRKE	FELDBORG KIRKE
Søndag d. 4.	Pinsedag	10.30 CKB - Rundstykker kl. 10.00	09.00 CKB
Mandag d. 5.	2. pinsedag	10.30 ALF, CKB og AHY ved Blicherstenen	
Søndag d. 11.	Trinitatis søndag		09.00 CKB - Sogneudflugt
Søndag d. 18.	1. s. e. trinitatis	09.00 ALF - Kirkekaffe	
Søndag d. 25.	2. s. e. trinitatis		10.30 CKB - Kirkekaffe 10.15
JULI			
Søndag d. 2.	3. s. e. trinitatis	09.00 ALF	
Søndag d. 9.	4. s. e. trinitatis		09.00 ALF
Søndag d. 16.	5. s. e. trinitatis	09.00 ALF - Kirkekaffe	
Søndag d. 23.	6. s. e. trinitatis	10.30 CKB	09.00 CKB
Søndag d. 30.	7. s. e. trinitatis	09.00 AHY	
AUGUST			
Søndag d. 6.	8. s. e. trinitatis		10.30 CKB - Kirkekaffe 10.15
Søndag d. 13.	9. s. e. trinitatis	10.30 CKB	
Søndag d. 20.	10. s. e. trinitatis	11.00 CKB - Friluftsgudstjeneste ved taler- stolen i Jens Jensens Anlæg	09.00 CKB
Søndag d. 27.	11. s. e. trinitatis	09.00 CKB	11.00 CKB - Friluftsgudstj. ved grillhytten på legepladsen
SEPTEMBER			
Søndag d. 3.	12. s. e. trinitatis		09.00 AHY
Søndag d. 10.	13. s. e. trinitatis	09.00 CKB	10.30 CKB - Kirkekaffe 10.15

Husk
tilmelding

K A L E N D E R

JUNI

**Lørdag d. 3. juni -
mandag d. 5. juni:**

IM: Pinsecamping i Jens Jensens
Anlæg. Se særskilt program eller
haderupcamping.dk

Søndag d. 11. juni:

Sogneudflugt.

Onsdag d. 14. juni kl. 19.30:

IM: Bibeltime hos Linda og Karl
Henrik Laursen, Karupvej 10.

Tirsdag d. 20. juni kl. 19.00:

Sommersang i Haderup ved
talerstolen i Jens Jensens Anlæg.

**Lørdag d. 24. juni -
onsdag d. 28. juni:**

IM: Seniorcamping i Jens Jensens
Anlæg. Se særskilt program eller
haderupcamping.dk

JULI

**Torsdag d. 20. juli -
lørdag d. 29. juli:**

IM: Bibelcamping i Jens Jensens
Anlæg. Se særskilt program eller
haderupcamping.dk

**Lørdag d. 29. juli -
onsdag d. 2. august:**

IM: Bibelcamping med hjerte, mund
og hænder. Se særskilt program
eller haderpupcamping.dk

AUGUST

Onsdag d. 16. august kl. 19.30:

IM: Fællesmøde med Herrup og
Mogenstrup i Mogenstrup Missi-
onshus. Sognepræst Erik Lade-
gård, Holstebro.

Søndag d. 27. august kl. 11.00:

Friluftsgudstjeneste ved
»Grillhytten« i Feldborg

Onsdag d. 30. august kl. 19.30:

IM: Bibeltime hos Ingrid og Gunnar
Astrup, Falkevej 6.

DØBTE

Feldborg Kirke

12. feb.	Viktor Wetendorff
Thomsen
19. marts	Birk Pors Bjerregaard
26. marts	Alma Sophie Trelborg
Christensen
26. marts	Kris Stobberup

VIEDE

Feldborg Kirke

1. april	Jette Kjær Petersen
og Stig Kjær Petersen
(kirkelig velsignelse) |
|----------|--|

Nu også glutenfri oblater

Menighedsrådene i Feldborg og Haderup har besluttet at tilbyde menigheden oblater, der er glutenfri.

Vi beder dig/jer give kirketjeneren eller præsten besked, når du/I kommer i kirken, og de vil sørge for, at der er en glutenfri oblat, når du/I kommer til nadver.

Fremover vil der bliver brugt almindelige oblater ved nadveren til resten af menigheden. Desuden vil der bliver brugt druesaft til nadvervin ved alle børne- og familiegudstjenester.

Sæt X i kalenderen til Kirkehøjskole

Torsdag den. 7. september, torsdag den 5. oktober
samt torsdag den 2. november.

Brug for kørsel til gudstjenester og kirkelige arrangementer?

Kontakt Christian Kjær Bjerre,
tlf. 97 45 20 10, senest to
dage før handlingen.

Pinsefejrning

Pinsedag 4 juni. kl. 10.00:

Rundstykker og kaffe foran Haderup Kirke og efterfølgende gudstjeneste kl. 10.30.

Kirkerne på Facebook!

Haderup og Feldborg kirker er kommet på facebook.
Adressen er: [Facebook.com/haderupfeldborgkirker](https://www.facebook.com/haderupfeldborgkirker)

Menighedsmøde i Haderup

Onsdag den 7. juni kl. 19.00 i Kirkehuset, Jens Jensensvej 4

Menighedsrådet vil orientere om kirkens økonomi og dets arbejde nu og i fremtiden.

Alle er velkomne til at møde op og give deres mening til kende.

Menighedsrådet vil være vært ved en kop kaffe.

Sommersang fra Højskolesangbogen

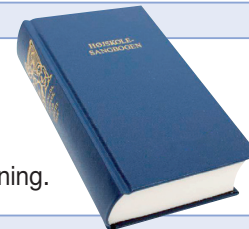
ved organist Natalia Jespersen og kirkesanger Anna Marie Troelsen.

I **Haderup** bliver det **tirsdag den 20. juni kl. 19.00** i Jens Jensens Anlæg ved talerstolen.

Det er et samarbejde mellem menighedsrådet, Støtteforeningen for Jens Jensens Anlæg og Haderup Borgerforening.

I **Feldborg** bliver det **torsdag den 24. august kl. 19.00** ved legepladsen i Feldborg. Det er et samarbejde mellem menighedsrådet og Feldborg Borgerforening.

I er velkomne til at tage stole eller tæpper med samt kaffekurv til begge arrangementer.

Sogneudflugt

Søndag den 11. juni

Vi starter dagen med en fælles gudstjeneste i **Feldborg Kirke** kl. 9.00. Efter gudstjenesten er der afgang med bus fra Feldborg Kirke kl. 10.15.

Vi kører derefter sydpå ☀

Vi skal besøge **Troldhede Kirke**, spise på **Hotel Falken** og have eftermiddagskaffe på **Skarrildhus**.

Vi bliver meget klogere denne dag, da vi har fået en guide til at fortælle om de pågældende steder.

Forventet hjemkomst kl. 17.30.

Prisen for hele denne dag med bustur, middag og eftermiddagskaffe er i alt 120 kr. + drikkevarer til middagen.

Vi håber, vi får en rigtig god dag.

Alle er hjertelig velkommen.

Arrangører: Feldborg og Haderup Menighedsråd

HUSK tilmelding
til Karen Merete på
tlf. 61 31 22 75 senest
søndag d. 4. juni.

